

Журлива Олена

Біографія

Олена ЖУРЛИВА

Котова Олена Костівна (літературний псевдонім — Олена Журлива) народилася 24 червня 1898 року в м. Сміла на Черкащині в багатодітній сім'ї сільського вчителя. Закінчивши початкову школу, екстерном склала іспити в Уманській гімназії і вступила на філологічний факультет (за конкурсом атестатів) Вищих жіночих курсів у Києві, який закінчила 1922 року, одержавши диплом кандидата філологічних наук. Опісля вчителювала у школах Києва, Харкова, Дніпропетровська, Москви, Кіровограда.

1914 року майбутня поетеса була заарештована царською поліцією за участь у демонстрації в день відзначення пам'яті Т. Г. Шевченка.

Природа щедро обдарувала Олену Журливу: в молодості вона чудово співала й гастролювала по Україні з концертами як відома поетеса-співачка. А в театральний сезон 1929-1930 рр. її було запрошено до столичної Харківської опери. Та все ж основним її покликанням була поезія. Віршувати почала рано; перший вірш "Чогось нема, чого — не знаю" побачив світ у "Рідному краї", коли юній поетесі минуло лише 11 років, а перша збірка поезій "Металом горно" вийшла у 1926 році. Вона друкує свої поезії в різних антологіях, підручниках, журналах "Глобус", "Червоні квіти", "Червоний шлях", "Більшовик", "Кадри" тощо. На тексти поетеси композитори П. Козицький і В. Косенко створюють пісні.

1930 року побачила світ Друга книжка віршів — "Багряний світ". У ній поетеса зірко вдивляється в нове життя республіки і свою радість втілює у пристрасні рядки: "В буянні сил, як сік із грона, пливе життя уздовж доріг..."

Та невдовзі їй довелося гірко розчаруватися. Приголомшливі сфальшовані судові процеси над вигаданими "ворогами народу" із СВУ, самогубство Хвильового і Скрипника, масові арешти творчої інтелігенції вселяють у серце поетеси тривожні передчуття і не спонукають до творчості. Ті гіркі передчуття виявилися небезпідставними: Олену Журливу було арештовано 1938 року в Москві. Кілька місяців тривало слідство, і лише 26 квітня 1939 року особлива нарада НКВС СРСР засудила поетесу до позбавлення волі у виправно-трудових таборах Алтаю на три роки.

27 лютого 1957 року в зв'язку з реабілітацією президія правління СПУ поновила Олену Журливу в лавах Спілки письменників з 1934 року і сприяла виданню збірки її вибраних поезій. Згодом вийшли ще кілька книжок її віршів: "Земля в цвіту", "Червоне листя", "Хто знає, як рік минає", "Голуби". "Ой літечко, літо", "У нашої Наталі", "На зеленому городі". Більшість із них укладені з давно написаних поезій. Із концтаборів поетеса повернулася з украй підірваним здоров'ям і останнє десятиліття була прикута до ліжка тяжкою недугою

Померла Олена Журлива 10 червня 1971 року в Кіровограді.

Леонід Вояко

ЛУ 32(4441) 8.08.1991